

COMPRESIÓ LECTORA

Llegeix el text amb molta atenció. Primer fes-ne una lectura ràpida; després, torna a llegir el text lentament per a respondre les preguntes.

ELS PONTS

Els rius, sobretot si són cabalosos, han estat sempre un obstacle per al pas de persones i de vehicles. De vegades, cal recórrer molts quilòmetres fins a trobar un pas natural pel qual poder travessar-los.

Per això, des de fa segles, els humans han après a construir ponts. Els primers estaven fets de troncs de fusta i hi passaven persones i animals. Després, es varen utilitzar altres materials més resistents, com la pedra.

Avui dia, els ponts es fabriquen amb acer i formigó, i són tan resistents que hi passen persones, vehicles grans, i fins i tot trens. Alguns tenen més d'un quilòmetre de llarg. I de vegades, pel seu interior es construeixen canonades d'aigua o línies d'electricitat.

A més, existeixen ponts especials:

- Els que porten conduccions d'aigua es diuen aqüeductes.
- Els construïts sobre terrenys secs, per a salvar desnivells, es diuen viaductes.
- Els construïts sobre autopistes es diuen passos elevats.

Adaptat de *Coneixement del medi 4*. Ed. Anaya.

1. Per què els humans construeixen ponts des de fa segles?

2. Anota, per ordre d'antiguitat, els materials que s'han fet servir per a construir ponts.

3. En el cas dels ponts de fusta, podien passar vehicles? Raona la resposta.

4. A més de persones i vehicles, què es pot conduir per l'interior dels ponts?

5. Relaciona les columnes:

aqüeducte

es construeix sobre autopistes.

viaducte

porta conduccions d'aigua.

pas elevat

es construeix sobre terrenys secs per a salvar desnivells.

6. Hi ha cap pont a la teva ciutat? Si n'hi ha, explica com és i de quin material està fet.

7. Dibuixa un pont, fent memòria o te'l inventes.

COMPRESIÓ LECTORA

Llegeix el text amb molta atenció. Primer fes-ne una lectura ràpida; després, torna a llegir el text lentament per a respondre les preguntes

ELS DOFINS

El dofí és un mamífer aquàtic, que fa uns 2 m de llargària. Té el cos esvelt en forma de fus.

El cap és menut i acaba en un musell en forma de bec. La mandíbula té de 80 a 90 dentetes. Els ulls, envoltats per una ratlla fosca, tenen la nineta en forma de cor. Al costat hi ha les obertures auriculars. Els dofins produeixen uns sons característics per a comunicar-se.

Tenen quatre aletes: la dorsal, que és punxeguda i de mida reduïda, les pectorals, que són més amples que llargues, i l'aleta cabal, que és la més grossa.

Els dofins s'alimenten bàsicament de peixos.

Classes de dofins

Hi ha moltes classes de dofins, però segons el lloc on viuen els podem classificar en: dofins marins i dofins fluvials.

Els dofins marins viuen dins la mar. Són de color negre blavós per la part superior, amb les parts laterals i la inferior blanquinoses. Viuen i cacen en grup. Les femelles només tenen un dofí cada dos o tres anys, perquè la lactància de la cria dura d'un any i mig a dos anys. A partir dels cinc o sis anys un dofí es torna adult i pot crear la seua pròpia família.

Les amenaces més freqüents que han de patir aquests animals dins el seu medi són: les xarxes dels pescadors, la contaminació de les aigües costaneres i els trastorns acústics produïts per embarcacions.

Els dofins fluvials són de color més clar que els marins. Quasi han perdut el sentit de la vista i només són capaços de diferenciar el dia de la nit. Això és pel fang que hi ha a la desembocadura dels rius on viuen.

©

1. Quina classe d'animal són els dofins?

2. Explica breument com és el dofí.

3. Quantes dents tenen els dofins?

4. Relaciona el nom de cada aleta amb la seva característica.

dorsal	és la més grossa
pectorals	és punxeguda i de mida reduïda
cabal	són més amples que llargues

5. De què s'alimenten els dofins?

6. Quines classes de dofins hi ha?

7. Quines amenaces pateixen els dofins?

8. Per què els dofins fluvials han perdut quasi el sentit de la vista?

9. Dibuixa un dofí amb molt detall.